Nr. 346. Rocznik XXIII.

2 K miesięcznie z odsyłką.
Zagranica miesięcznie 2 M. 30 f., 3 fr. 50 ctm., 2½ szyl. 70 cnt. amer.
Tygodniowe w Krakowie 40 h. z dostawą do domu 46 h.
Cena numeru oddzielnego 8 h.
Reklamacye otwarte są wolne od opłaty pocztowej. — Redakcya rękopisów nie zwraca i bezimiennych listów nie uwzględnia.

NAPRZÓD

Organ centralny polskiej partyi socyalno-demokratycznej.
Wychodzi codziennie popołudniu z wyjątkiem niedziel i świąt.

Redakcya i Administracya Kraków, Dunajewskiego 5.
Telefon Redakcyi Nr. 396.
Telefon Administracyi Nr. 2314.
Konto czekowe Nr. 34.095.
Adres telegr.: Naprzód Kraków.
Dział inseratowy:
PL. WW. Świętych 11.
Telefon Nr. 1354.
Konto czekowe Nr. 910.
Ceny ogłoszeń: Za miejsce wiersza petitem 20 h. Za miejsce wiersza petitem w nadesłanem 60 h.

Od dziś przymusowa ewakuacya Krakowa. Pogrom we Lwowie?

Przymusowa ewakuacya krakowskiego okręgu fortecznego.

Z magistratu otrzymujemy następujący komunikat:

C. i k. komenda twierdzy zarządziła **z dniem dzisiejszym przymusową ewakuacyę** krakowskiego okręgu fortecznego, która musi być przeprowadzoną **najdalej do dnia 11 listopada b. r.**

Wobec ściśle oznaczonego terminu i faktu, że skutkiem tego zarządzenia **musi miasto opuścić kilkadziesiąt tysięcy osób**, magistrat zwraca się do mieszkańców, by **spokojnie, bez wywoływania paniki, dobrowolnie w zakreślonych 5-ciu dniach Kraków opuścili** tembardziej, że potrzebna ilość **wzmocnionych pociągów** jest przygotowana.

Bliższe szczegóły i rozkład jazdy pociągów podane będą w obwieszczeniach c. i k. komendy twierdzy, które **dziś wieczór** po ulicach miasta rozlepione zostaną.

Wojna Turcyi z trójporozumieniem.

Konstantynopol, 6 listopada.

Z głównej kwatery donoszą:

Na Kaukazie.

Na naszej granicy wschodniej wojska nasze na całym froncie zetknęły się z nieprzyjacielem.

Na morzu.

Na wybrzeżu Smyrny trzy wielkie okręty angielskie jakoteż kilkanaście mniejszych okrętów angielskich i francuskich **skonfiskowano**, a załogę ich pojmano w niewolę.

Rewizye w konsulatach.

W konsulacie angielskim i francuskim w Bagdadzie dokonano **rewizyi** i skonfiskowano wiele broni. W ambasadzie angielskiej jakoteż w tutejszej szkole francuskiej Saint Benois znaleziono aparaty służące do telegrafowania bez drutu.

Zakaz używania szyfr.

Konstantynopol, 6 listopada.

Porta zakazała szyfrowanych korespondencyi misyi zagranicznych z konsulatami w Turcyi.

Aneksya Cypru.

Londyn, 6 listopada.

Urzędowo podają do wiadomości, że **Anglia anektowała Cypr.**

Odjazd ambasadorów.

Ambasador turecki odjechał z personalem ambasady z Londynu. Imieniem rządu pożegnał go na dworcu Grey.

Represye Niemiec przeciw Anglii.

Berlin, 6 listopada.

Urzędowo ogłaszają: Sprzeciwiające się prawu międzynarodowemu traktowanie zatrzymanych w Anglii Niemców, liczących 17 do 55 lat jako **jeńców wojennych**, spowodowało rząd niemiecki do oświadczenia rządowi angielskiemu, że także zdolni do broni Anglicy w Niemczech będą **uwięzieni**, jeżeli przynależni do państwa niemieckiego nie będą do dnia 5 listopada wypuszczeni z więzień angielskich. Rząd angielski postanowił to oświadczenie **bez odpowiedzi**, tak, że obecnie **zarządzono uwięzienie Anglików** liczących 17 do 55 lat. Zarządzenie to na razie dotyczy przynależnych do Wielkiej Brytanii i Irlandyi, zaś zostałoby **rozszerzonem** na przynależnych do kolonii angielskich i obszarów ochronnych, gdyby żyjących tamże Niemców nie pozostawiono na wolnej stopie.

Serbia przeciw Turcyi.

Rzym, 6 listopada.

Ajencya Stefani donosi z Niszu: Poseł turecki u dworu serbskiego odjechał dnia 4 b. m. Opieką nad interesami poddanych tureckich zajmuje się dyplomacya **włoska.**

Na morzu.

Zurych, 6 listopada.

„Neue Züricher Ztg“ donosi z Medyolanu: Parowiec „Duca di Genova“, który wojenne okręty angielskie przewiozły do Gibraltaru, a który wiózł 1382 podróżnych z Nowego Jorku do Neapolu i 300 ton miedzi amerykańskiej, **skonfiskowali** Anglicy jako kontrabandę, chociaż ładunek był przeznaczony **dla Włoch.**

Medyolan, 6 listopada.

„Corriere della Sera“ donosi, że Francuzi **skonfiskowali** parowiec włoski „Sylvia“, wiozący zboże dla firmy szwajcarskiej i odstawili go do Tulonu.

Ameryka przeciw Anglii.

Londyn, 6 listopada.

„Morning Post“ donosi z Waszyngtonu, że rząd amerykański zamierza na razie **nie zakładać ogólnego protestu** przeciw zrewidowanej angielskiej liście kontrabandy, lecz jest zdecydowany każdy poszczególny wypadek osobno traktować. Rząd zamierza wszystko uczynić, aby **uniknąć starcia.** W kołach rządowych panuje jednakże **rozgoryczenie**, że Anglia zniosła faktycznie wszelką różnicę między warunkową a bezwarunkową kontrabandą i w praktyce traktuje wszystko jako bezwarunkową kontrabandę.

Oblężenie Kiauczau.

Tokio, 6 listopada.

Urzędowo ogłaszają: Ostrzeliwanie Czingtau prowadzone jest w dalszym ciągu **energicznie.** Niemcy w nocy na 3 bm. wykonali **wycieczkę.**

Marzenia cara.

Berlin, 6 listopada.

„Lokal Anzeiger“ donosi, że londyńskie biuro Reutera ogłasza następującą wiadomość z **Petersburga:** Na telegram „wiernopoddańczy“ kupców moskiewskich odpowiedział car, że rokowania pokojowe będą dopiero wtedy możliwe, gdy Rosyanie dojdą „do serca Niemiec“. Oczekiwanie pokoju przed zupełnem zniszczeniem wroga jest bezpodstawne.

Z rosyjskiej głównej kwatery.

Berlin, 6 listopada.

„Berliner Tageblatt“ donosi z Amsterdamu: Korespondent „Timesa“, który był w rosyjskiej głó-

wnej kwaterze, opowiada: Mechanizm olbrzymiej armii rosyjskiej ma swe centrum w oddalonem mieście Rosyi zachodniej. Tu w kilku wagonach kolejowych żyje około 100 ludzi stanowiących sztab generalny. O setki mil stąd rozciąga się olbrzymi front wojsk, z których każda część połączona jest drutem telegraficznym z główną kwaterą. Korespondent opisuje generalissimusa Mikołaja Mikołajewicza jako człowieka wysokiego wzrostu, poważnego i o prostym trybie życia. Oprócz niego jest w kwaterze jeszcze trzech wielkich książąt, którzy żyją jak wszyscy oficerowie. Picie alkoholu jest surowo wzbronione.

Interwencya państw neutralnych.

Berlin, 6 listopada.

„Vorwärts" donosi: Jak nam donoszą z **Szwajcaryi**, zwrócił się w poniedziałek zarząd frakcyi socyalno-demokratycznej w związkowym parlamencie szwajcarskim do prezydenta rzeczypospolitej szwajcarskiej **o interwencyę u państw prowadzących wojnę.** Prezydent przyrzekł zainicyować wspólne kroki dyplomatyczne **wszystkich państw neutralnych**, w pierwszym rzędzie dla osiągnięcia **zawieszenia broni.**

Obwieszczenie komendy twierdzy o ewakuacyi.

Ogólne położenie wojenne wymaga zupełnego pogotowia twierdzy.

A) Twierdzę Kraków mają do 11-go listopada bezwarunkowo opuścić:

1) Rodziny i osoby, którym komisye aprowizacyjne nie wydały legitymacyi, że są dostatecznie zaprowiantowane.

Ludność niedostatecznie zaprowiantowana, która do 11-go listopada nie opuści twierdzy, zostanie przez komisye ewakuacyjne — ewentualnie siłą — poza obręb forteczny wydaloną.

2) Wszyscy będący w cywilnych zakładach leczniczych, karnych i opiekuńczych. Ewakuacya ma być przeprowadzoną przez dotyczące zarządy do 11 listopada.

Władze polityczne i policyjne mają natychmiast wydalić:

3) Rodziny i osoby nieprzynależne do gmin twierdzy a nie mające utrzymania.

4) Wszystkich stojących pod nadzorem policyjnym.

5) Wszystkich przynależnych do obcego państwa, bez względu na to, czy to państwo jest na stopie wojennej z monarchią, czy nie. Dyrekcya policyi wystawi tylko wyjątkowo takim osobom legitymacye do pozostania w twierdzy.

6) Władze polityczne mają gminy leżące wewnątrz twierdzy i przez komendę twierdzy wyznaczone jak najprędzej ewakuować.

B) W twierdzy mają pozostać:

1) Wszyscy będący w służbie państwowej i gminnej, których przełożone władze do pozostania przeznaczyły.

2) Funkcyonaryusze przedsiębiorstw miejskich, jak zakładów do oświetlenia miasta, wodociągów, lodowni, rzeźni etc., straży ogniowych, szpitali i cmentarzy.

3) Lekarze, aptekarze, właściciele drogueryi, inżynierzy, maszyniści.

C) Jest pożądanem, aby pozostali w twierdzy:

1) Handlarze artykułów spożywczych.

2) Restauratorzy, rzeźnicy, piekarze, i ich pomocnicy.

Od 7-go listopada będą urzędowały mieszane komisye ewakuacyjne, których zarządzenie należy bezwzględnie wykonywać. Komisye ewakuacyjne mają daleko idące pełnomocnictwa i wolno im natychmiast aresztować osoby, które ich rozkazu nie chcą słuchać.

Ze względu na ważność jak najdłuższej obrony twierdzy zaleca się też ludności zaprowiantowanej, a szczególnie kobietom z dziećmi, by jak najliczniej opuściły twierdzę.

Berlińska „Vossische Ztg." donosi **z Rzymu:** „Messagero" donosi z **Warszawy**, że w poważnych kołach polskich twierdzą, że **car wogóle żadnych przyrzeczeń nie dał.** Rzekomy „manifest" był ogłoszony tylko w zagranicznych pismach, a **w Polsce zabroniono go ogłosić.** Naczelny wódz Mikołaj Mikołajewicz przyrzekł wprawdzie w bombastycznym „manifeście" autonomię, ale ograniczył się do **niejasnych i dwuznacznych uwag.** Z porady ambasadorów Francyi i Anglii wypracował minister spraw zagranicznych Sazonow dwie proklamacye, z których jedna miała wyjść od cara, druga od naczelnego wodza. Rada ministrów zgodziła się tylko na drugą proklamacyę, aby **car pozostał bez zobowiązań.** Wysłana do Petersburga deputacya „dziękczynna" **nie została przez cara przyjętą.** Tylko hr. Wielopolski był na audyencyi u cara, od którego usłyszał piękne słówka dla Polaków, **ale car o autonomii zupełnie milczał.**

Ten sam dziennik rzymski donosi dalej: Gdy niedawno mówca deputacyi polskiej na przyjęciu u zastępcy generał-gubernatora (Essena?) zaczął mówić po polsku, przerwał mu tenże: **„Mów pan po rosyjsku, nie rozumiem po polsku".**

Na uwagę, że przyrzeczono autonomię, deputacya otrzymała odpowiedź: „Co, autonomia? **Nic o tem nie wiem".**

Carski delegat.

Petersburska „Rjecz" donosi **z Warszawy:** Jako delegat cara przybył tu książę Oldenburski. Przy powitaniu na dworcu oświadczył książę:

„Car wie, jakie ciężkie czasy kraj teraz przebył. Zostałem wysłany, aby przynieść podziękowanie cara i carowej".

Car przysłał pismo odręczne do **arcybiskupa warszawskiego**, ks. Kakowskiego.

Koronacya cara.

„Pesti Hirlap" donosi z Petersburga: „Rjecz" otrzymuje z **Warszawy** wiadomość, że car niebawem przyjedzie do Warszawy, aby dać się koronować **na króla polskiego,**

Pogrom we Lwowie?

Wiedeńska „Deutsches Volksblatt" donosi w korespondencyi z Warszawy, że osoby, które przybyły tam ze Lwowa, opowiadają, iż we Lwowie rosyjscy **sołdaci urządzili pogrom żydów. 30 żydów podobno zabito,** jeszcze więcej pokaleczono.

Interweniował poseł **Breiter**, lecz został aresztowany i wysłany do Omska na Syberyi.

Robert Kunicki

oficer Legionów, naczelnik polowej żandarmeryi, poległ w bitwie pod Nadwórną. Niegdyś gorliwy działacz P. P. S., później poświęcił się pracy zawodowej i został docentem w Dublanach. Doniosła chwila dziejowa powołała go do szeregu.

W jednym z następnych numerów zamieścimy obszerny nekrolog.

KRONIKA.

Ranni na poczcie polowej Legionów. W tych dniach z objazdu po placówkach Legionistów wrócili do Krakowa wysłannicy poczty polowej Legionów, obsługujący pułk I. Piłsudskiego.

Ze służba przy poczcie polowej nie jest wolną od niebezpieczeństw, zwłaszcza w okresie wzmożonych operacyi wojskowych, świadczy fakt, iż dwaj uczestnicy owej wyprawy zostali ranni: jeden lekko, drugi ciężej.

Posiedzenie obywatelskiego komitetu ewakuacyjnego odbędzie się w sobotę 7 bm. o godz. 6 wieczorem w sali magistratu I piętro. Na porządku dziennym: a) sprawozdanie z dotychczasowych czynności, b) ponowna ewakuacya i nowe zadania komitetu.

Komitet doraźnej pomocy dla ewakuowanych rozdawał wczoraj — jak dni poprzednich — przez swoją delegatkę, drobne zapomogi pieniężne osobom, wyjeżdżającym z dworca towarowego. Rozporządzając jednak bardzo szczupłym funduszem na ten cel dotąd zebranym, zwraca się do ofiarności publicznej w myśl ogłoszonej odezwy i prosi o datki, które w Czytelni Kobiet (Rynek 6. I.) składać można.

Składki funkcyonaryuszów państwowych w Krakowie. Wskutek inicyatywy tutejszego prezydyum sądu krajowego wyższego rektorat uniwersytetu Jagiellońskiego oraz naczelnicy władz państwowych krakowskich zarządzili we wrześniu b. r. między profesorami, urzędnikami i innymi funkcyonaryuszami państwowymi w Krakowie składki na rzecz ubogiej ludności, dotkniętej ewakuacyą lub inwazyą nieprzyjacielską. Uzyskana z tych składek kwota wynosiła 2244 K 64 h i została rozdana między potrzebujących za pośrednictwem rektoratu i innych naczelników władz.

Repertuar artystów teatru miejskiego w sali „Nowości".
Piątek: „Zbójcy".
Sobota: „Zbójcy".

Repertuar teatru ludowego przy ulicy Rajskiej.
Piątek: „Żywy trup".
Sobota: „20 dni kozy".

NADESŁANE.

Dzieci Wiktora Słoneckiego z Kołomyi, udały się w okolicę podgórską, proszą o wiadomość do Wiednia pod wyżej podanem nazwiskiem lub do Departamentu wojskowego N. K. N. (Poselska 8).

Szeremeta Józef poszukuje swojej żony Apolonii ze Lwowa. Obecnie przebywa na urlopie do 15 listopada w Podgórzu, ul. Józefińska 16, później wiadomość uprasza adresować: Savnik bei Iglo, Uugarn, k. u. k. Reitende Artillerie Div. 11, Ers.-Batterie.

Wydawca: Ignacy Daszyński. — Redaktor odpowiedzialny: Franciszek Kubanek. Drukarnia Ludowa, Kraków, Dunajewskiego 5 (Telefon 1310).